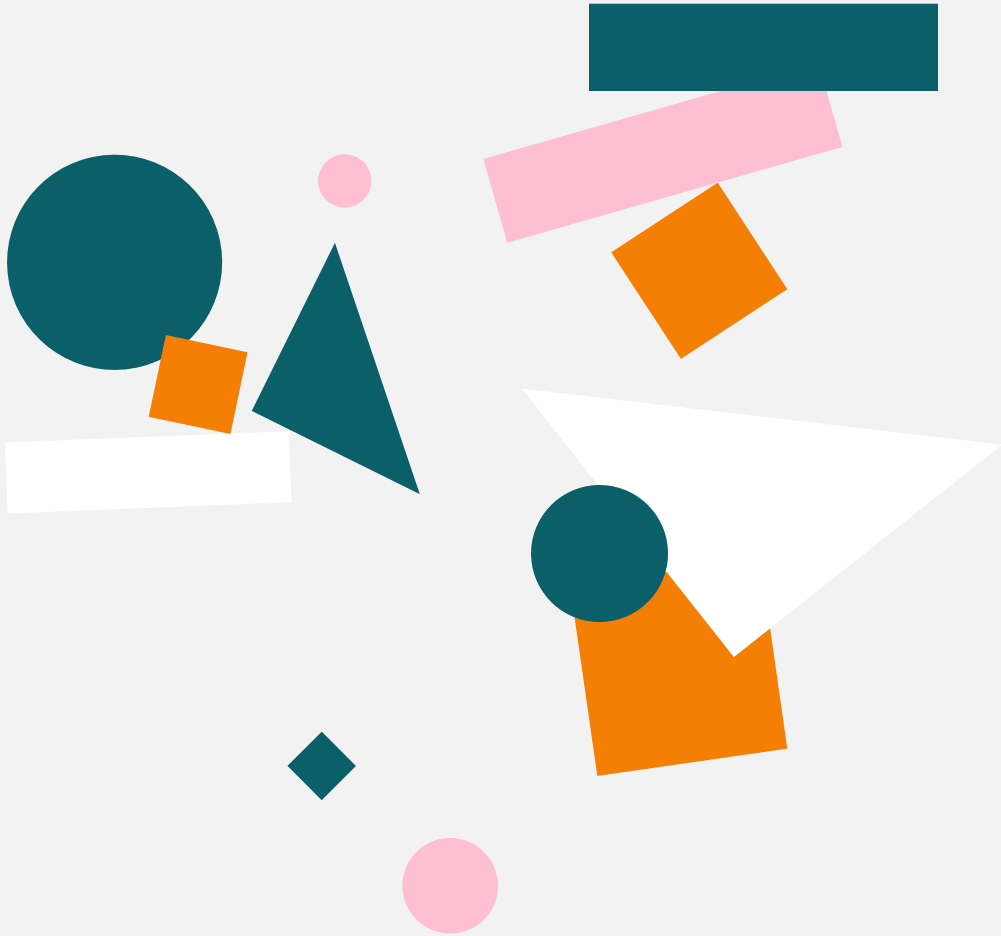

TIETEENTEKIJÄT
FORSKARFÖRBUNDET • RESEARCH PROFESSIONALS

TIETEENTEKIJÄT
FORSKARFÖRBUNDET • RESEARCH PROFESSIONALS

Valtioneuvoston tulevaisuusselonteko

Nina Hahtela
Toiminnanjohtaja

Sivistysvaliokunta 19.11.2025

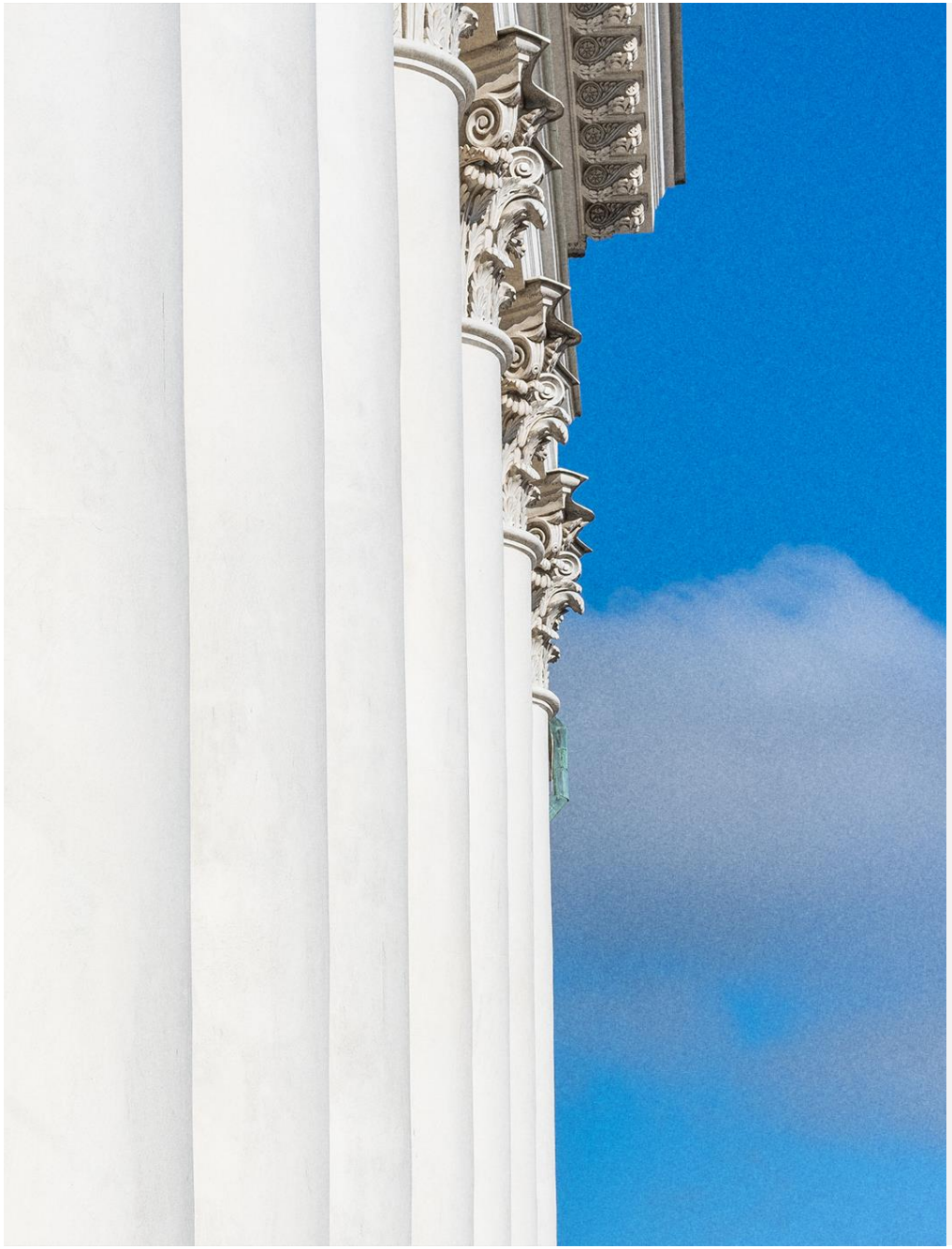
Koulutus- ja osaamistason nosto on Suomelle kohtalonkysymys

Tieteentekijät katsoo, että:

- koulutustason nousu edellyttää korkeakoulujen perusrahoituksen vahvistamista, ei vain aloituspaikkojen lisäämistä;

- tutkijankoulutuksen ja tohtorien urapolkujen kehittäminen on keskeistä, jotta osaamista syntyy ja siirtyy laaja-alaisesti eri yhteiskunnan sektoreille;

- jatkuva oppiminen ja koulutuksen saavutettavuus on turvattava myös epätyypillisissä työsuhteissa oleville asiantuntijoille ja tutkijoille.

Tutkimuksen ja tieteen aseman turvaaminen

Tieteentekijät ehdottaa, että:

- valtioneuvosto ja eduskunta vahvistavat tieteen vapauden ja tutkijoiden autonomian periaatetta osana kansallista tulevaisuusvalmiutta;

- TKI-rahoituksen ohella tutkimuksen ja korkeakoulujen perusrahoituksen osuus pidetään kasvussa, jotta yliopistoilla ja tutkimuslaitoksilla on kyky kehittää omaa tutkimusagendaansa ja vastata ennakoimattomiin yhteiskunnallisiin haasteisiin.

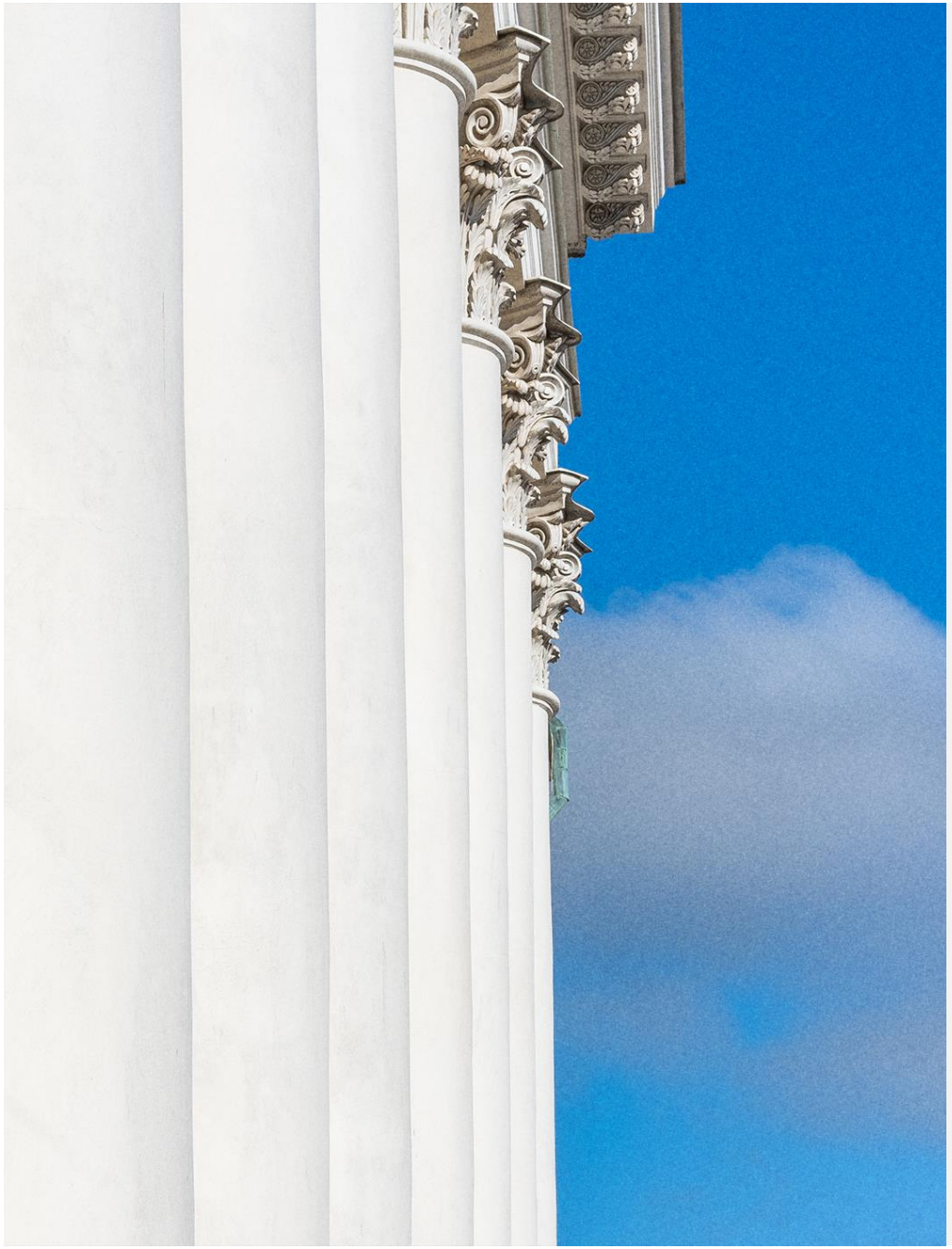
Tutkijoiden osaaminen on kansallinen strateginen resurssi

Tieteentekijät korostaa, että:

- tutkimustyön edellytyksiä on vahvistettava osana osaamisen huoltovarmuutta;

- tutkijanuran tulee olla houkutteleva vaihtoehto myös nuorille osaajille. Tämä edellyttää vakaita työsuhteita, ennustettavia urapolkuja ja kilpailukykyistä palkkatasoa

- tutkimusosaamista tulee kohdella strategisena kansallisena kyvykkyytenä, ei kulueränä tai pelkkänä koulutussektorin sisäisenä kysymyksenä. Se on osa Suomen turvallisuutta, kilpailukykyä ja tulevaisuusvalmiutta samalla tavalla kuin teknologia, puolustus ja kyberturva.

Tutkijoiden kansainvälinen liikkuvuus ja houkuttelevuus

Tieteentekijät huomauttaa, että

• maahan tulevien tutkijoiden työ- ja oleskelulupaprosessien on oltava nopeita ja ennustettavia sekä tarjota näkymä pysyvään asettumiseen Suomessa;

• kansainvälistymistä on tuettava aidosti: ulkomaisten tutkijoiden maahanmuuton esteitä on poistettava, ja Suomeen saapuville on tarjottava pitkäjänteisiä työsuhteita sekä perheystävällisiä ratkaisuja. Toisaalta Suomesta ulkomaille liikkuvia tutkijoita ja asiantuntijoita on kannustettava liikkuvuuteen, sekä varmistaa, että heillä on mahdollisuus palata Suomeen ja hyödyntää täällä kansainvälistä osaamistaan ja kokemustaan.

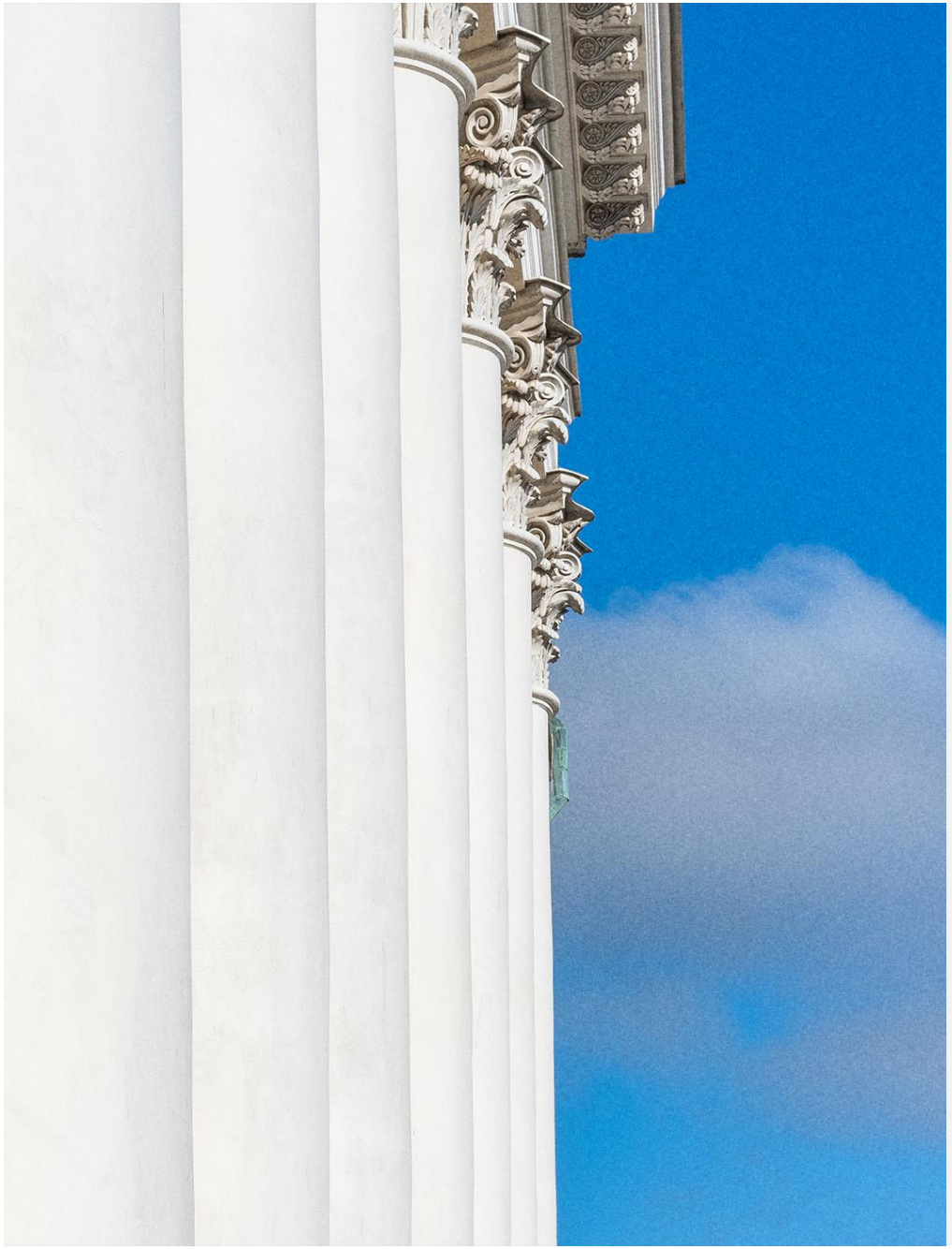
Ennakointikyky ja tutkittuun tietoon perustuva hallinto

Tieteentekijät katsoo, että tämä edellyttää:

- tieteellistä osaamista hyödynnetään päätöksenteossa systemaattisesti, esimerkiksi vahvistamalla tiedeneuvonnan rakenteita eduskunnassa ja ministeriöissä;

- rakenteellista vuoropuhelua hallinnon ja tutkimusyhteisöjen välillä;

- tieteellisen osaamisen hyödyntämistä strategisessa ennakoinnissa ja skenaariotyössä.

Tutkimus, sivistys ja yhteiskunnallinen eheys

- Selonteko nostaa esiin arvojen ja asenteiden muutoksen epävarmuustekijänä. Sivistys, kriittinen lukutaito ja tieteellinen ajattelu ovat parhaita keinoja torjua disinformaatiota ja polarisaatiota.
- Tieteentekijät korostaa, että koulutus- ja tiedepolitiikan tulee olla ennen kaikkea sivistyspolitiikkaa, ei ainoastaan työvoimapolitiikkaa.
- Tutkijoiden osaaminen tukee yhteiskunnan kykyä käydä avointa ja kriittistä keskustelua, joka on osa demokratian infrastruktuuria.
- Tieteentekijät tuottavat tiedon, jota yhteiskunnan paikalliset, kansalliset ja globaalit haasteet tarvitsevat ratkaistakseen.

KIITOS!
THANKS!
TACK!